

MENEJMENT VA UNING BOZOR IQTISODIYOTIDAGI RO'LI

Musayeva Nozima Oybek qizi

Urganch Davlat Universiteti Talabasi

Komulova Komila Olloyorboy qizi

Urganch Davlat Universiteti Talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7446644>

Annotatsiya. Menejerlarning iste'dodi va qat'iyati, ularning o'zgarishlarga munosabat bildirish va o'z taqdirlarini yaxshi yoki yomon tomonga moslash qobiliyati. pirovard natijada sifat va samaradorlik bilan ifodalangan boshqaruv muvaffaqiyatining mohiyati. Ish faoliyatini baholash jarayoni tovarlar va xizmatlar ishlab chiqarish, unumdorlik har doim iqtisodiy va ijtimoiy chorralarda joylashgan. Barcha darajadagi menejerlar mas'uliyat doimo o'zgarib turadigan muhitda saqlanib qolishi mumkin.

Kalit so'zlar: menejment, sektor, xizmat, kompaniya, pudratchi, kontent, firma, ierarxiya, boshqaruv, naxr .

МЕНЕДЖМЕНТ И ЕГО РОЛЬ В РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКЕ

Аннотация. Талант и решительность менеджеров, их способность реагировать на изменения и корректировать свою судьбу в лучшую или худшую сторону. в конечном итоге суть успеха управления представлена качеством и эффективностью. Оценка эффективности процесса производства товаров и услуг, продуктивности всегда находится на стыке экономических и социальных. Менеджеры всех уровней могут выжить в среде, где обязанности постоянно меняются.

Ключевые слова: управление, сектор, услуга, компания, исполнитель, содержание, фирма, иерархия, управление, цена. Sifat menejmenti har qanday kompaniyaning muvaffaqiyati yoki muvaffaqiyatsizligini belgilaydigan asosiy omildir.

MANAGEMENT AND ITS ROLE IN THE MARKET ECONOMY

Abstract. The talent and determination of managers, their ability to respond to changes and correct their destiny for better or worse. ultimately the essence of management success is represented by quality and efficiency. Evaluation of the efficiency of the process of production of goods and services, productivity is always at the intersection of economic and social. Managers of all levels can survive in an environment where responsibilities are constantly changing.

Keywords: management, sector, service, company, contractor, content, firm, hierarchy, management, price.

Iqtidor va qat'iyat Menejerlar, ularning o'zgarishlarga munosabat bildirish va o'z taqdirlarini yaxshi yoki yomon tomonga moslash qobiliyati, oxir-oqibatda mohiyatdir. sifat va samaradorlik bilan ifodalangan boshqaruv muvaffaqiyati. Sifatli xizmat ko'rsatish sektori to'liq va qisman ustunlik qiladi ishlab chiqarish, unumdorlik esa ishlab chiqarishni boshqarishning asosiy maqsadlaridan biri bo'lgan va shunday bo'lib qoladi. Bu mahsulot va xizmatlar ishlab chiqarish samaradorligini baholash jarayoni, unumdorlik har doim chorrahada joylashgan. iqtisodiy va ijtimoiy. Hatto murakkablik tufayli uzoq muddatli, qisqa muddatli ko'zga ko'rinadigan, takomillashib borayotgan kompaniyalar ham ishning murakkabligi, albatta, erishilishi kerak bo'lgan maqsad bo'lib qolmoqda. Ushbu maqsadga erishish bilan bog'liq dolzarb muammolar deyarli tabiiy ravishda boshqaruvchi, xatti-harakatlari muvaffaqiyatga yoki muvaffaqiyatsizlikka olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsga qaratilgan. kompaniya. Hayotni

o'zgartiruvchi kompaniyalar, lekin yuqori tezlikda, menejerlar qarshilik ko'rsatishga intilishadi. Buning uchun ular o'z manfaatlarini kompaniya bilan aralastirib, haqiqatan ham o'z hayotini qurbon qildi. Menejrlarning 60% dan ortig'i ko'proq narsani bag'ishlaydi O'n ikki soat ishlash va rahbariyat ko'pchilik qarorlar tinch dam olish kunlarida tayyorlanishini hisobga olgan holda. Xuddi mas'uliyatning barcha darajalaridagi menejerlar doimiy o'zgarib turadigan ushbu muhitda harakat qilishlari mumkin. Biroq, paradoksal ravishda, zamonaviy amaliyot menejeri boshqaruv uslubi baquvvat, ochiq, keng qiziqish va g'oyalarga ega, cheklangan doirani qoldirib mutaxassislik. Boshqaruv muvaffaqiyati oldindan aytib bo'lmaydigan dunyo tomonidan qo'yilgan muammolarni hal qilish orqali erishiladi yangi sharoitlarda, joriy usullar va vositalar bilan qo'llaniladigan eski tamoyillarning oqilona kombinatsiyasi. Albatta bu mumkin, ammo an'anaviy harakat tartib-qoidalari bilan muqarrar ziddiyatlar. Hosildorlikning o'sishiga bo'lgan talab Hozirgi o'n yillikda, shubhasiz, istiqbolda hukmronlik qiladi, menejerlar va pudratchilar bilan ittifoqchi bo'lgan g'oya kelajakda menejning mohiyatiga erishish uchun to'siqlarni aniqlash va bartaraf etishdan iborat.

Kontentni boshqarishni aniqlash qiyin bo'lsa-da, u inson faoliyatining barcha tomonlarini qamrab oladi, deb aytish mumkin va kompaniya maqsadiga erishishda mehnatni oqilona taqsimlash va ierarxiyani boshqarish vakolati asosiy yo'nalish bo'lib qolmoqda. boshqaruv faoliyati. Firma mahsuldorligi maqsadi - bu mijozlarning ehtiyojlarini qondiradigan tovar yoki xizmat. Bo'linish mehnat - bu faoliyatning alohida tarkibiy qismini ajratish va ularni bajariladigan vazifalar sifatida taqsimlash shaxslar yoki mutaxassislar guruhlari. Har bir ishtirokchi tomonidan bajarilgan ishning yakuniy natijasi mehnat vazifalarini taqsimlash kompaniya maqsadiga erishish uchun bo'ladi. Hokimiyat ierarxiyasini muvofiqlashtirish firma ichidagi mehnat taqsimoti bilan belgilanadigan ish komponentlari menejerlar tomonidan ularning rasmiy vakolatlari orqali amalga oshiriladi. Vakolat - bu vazifalarni taqsimlash va boshqa odamlarning ishini boshqarish uchun to'g'ri boshqaruvchi kompaniya uchun tegishli ish. Rahbar o'z qo'l ostidagilar bilan munosabatlarida vakolatdan foydalanganda boshqaruvchiga mas'ul bo'lgan hokimiyat va bo'ysunuvchilar uchun javob vaqti talabini ifodalash mas'uliyatli vazifalar. Odatda, kompaniyada bir nechta boshqaruv lavozimlari mavjud bo'lib, ularga ko'ra ustuvorlik qilish kerak har bir hokimiyatning hajmi. Ierarxiyada bosh kompaniya rasmiy hokimiyatning eng yuqori darajasida joylashgan. Direktorlar kengashi, hokimiyat ierarxiyasi quyidagicha: prezident, vitse-prezident, menejerlar va boshqalar. Vakolat - bu miqyosi yoki darajasi o'zgarishi mumkin bo'lsa-da, bir xil fundamental xususiyatga ega bo'lgan barcha boshqaruv firmalarida mavjud rekord o'lcham. Vaqt o'tishi bilan ular bir necha turdagi hokimiyatlarga ega bo'lishadi, jumladan: an'anaviy hokimiyat, xulq-atvor, funksional hokimiyat, yaxlit gorizontal hokimiyat munosabatlari. An'anaviy hokimiyat huquqi sifatida belgilanadi o'zingizni eshitish uchun kuchni boshqaring. Shunday qilib, hokimiyatning bunday turi ikkita muhim elementni belgilaydi: buyurtma berish huquqi buyruqlar muhim va ularning bajarilishini ta'minlash vakolati. Vakolat - bu muloqotning o'ziga xos xususiyati tuzilma a'zolari tomonidan qabul qilingan xatti-harakatlar yoki tartib. Shunday qilib, bu nuqtai nazardan, kuchning haqiqiy manbai ustundir, lekin unga bo'ysunadi va bu, chunki inson faqat boshqa odamlar tayyor bo'lgan kuchni qo'llashi mumkin unga ruxsat bering. Funksional hokimiyat harakatni vaqt omili bilan bog'lashga harakat qiladi, bu bajarilgan narsa natijadir oqilona boshqaruv vakolati va harakatdan oshmaydigan muddat. Vakolat - buning funksional komponenti o'z maqsadi bilan to'xtashni hosil qiluvchi va saqlaydigan ish. Hokimiyat yaxlit erkinlik yoki erkinlikka asoslangan amalga oshirish uchun

harakat ikki muhim element bilan ifodalangan, ya'ni, deklaratsiya o'rnini bosish va mahorat elementlari "to'g'ri" va yuqorida sanab o'tilgan maktablarning "quvvati". Ushbu turdagi hokimiyatning asosiy manbai uning qanchalik ko'pligidir Menejer natijalar va ularni olish usullari uchun javobgarlikni o'z zimmasiga olishga moyil. Hokimiyat shunga o'xshaydi gorizontalar munosabatlar, aloqa matritsasi tomonidan yaratilgan hokimiyat tuzilmalari, bu yerda ierarxiyalar faqatgina mavjud bo'ladi. chunki bosh pudratchini professional malaka va ko'nikmalar bilan bog'laydigan noyob zanjir tan olinadi.

REFERENCES

1. Dijmarescu I. "Rivojlanayotgan strategik boshqaruv guruhini boshqarish", Buxarest, 2001 yil.
2. V. Jek Dunkan. "Menejment", Nyu-York, Toronto, 2000 yil.
3. V. Zakariyo. "Menejment", Iqtisodiyot nashriyoti, Buxarest, 2008 yil V. Zakariyo.
4. "Boshqaruv funktsiyalari va ularning jarayonni boshqarishdagi roli" Xalqaro metallurgiya, №. 5 / 2008 yil.